

מאמר

והי' מספר בני ישראל

ה'תשכ"ו

•

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

בלתי מוגה

יוצא לאור על ידי

„המכון להפצת תורתו של משיח“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושש לבריאה

ה' תהא שנת עצמות ומהות

שנת הקהל

ק"ד שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

VEHOYO MISPAR BNEI YISROEL – 5726

Published and Copyrighted by

MACHON LEHAFOTZAS TORASO SHEL MOSHIACH

770 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y. 11213

Tel. (718) 560-3770 • Email: torasmoshiach@gmail.com

5776 • 2016

Printed in the U.S.A.

פתח דבר

לקראת ש"פ במדבר וחג השבועות, הננו מו"ל בזה, בפעם הראשונה¹, מאמר ד"ה והי' מספר בנ"י גו' אשר לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, שאמרו בש"פ במדבר, ב' סיון ה'תשכ"ו, לפני חמישים שנה. תודתנו נתונה לא' מאנ"ש שי' שהמציא לידינו מאמר זה ע"מ לזכות בו את הרבים.

*

מעל אלף וחמש מאות מאמרי דא"ח נאמרו ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א במשך השנים תשי"א-תנ"ש"א, ות"ל זכינו שרוכס ככולם נשמרו על הכתב או בהקלטה. אולם, עדיין ישנם עשרות (!) מאמרים שטרם ראו אור מעולם, ובזה בקשתנו שטוחה כלפי ציבור אנ"ש והתמימים: אנא, מי שבידו הנחות ורשימות ממאמרי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, שיואיל לשלחם למערכת ע"מ שנוכל לזכות בהם את הרבים.

ויהי רצון שע"י הדפסת ולימוד תורתו של משיח – ובפרט מאמר זה – נזכה תיכף ומיד ממש למנין העשירי דבנ"י בגאולה האמיתית והשלימה, בהתגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעמיות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרוב ממש יוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורה מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממ"ש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !

„המכון להפצת תורתו של משיח“

ימות המשיח, שנת הקהל,
ר"ח סיון, ה'תשע"ו (ה' תהא שנת עצמות ומהות),
קרי"ד שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
ברוקלין, נ"י.

(1) בעת הדפסת ספר המאמרים במדבר ח"א לא הי' תח"י כי אם תוכן קצר מהמאמר. מאמר זה (יחד עם שאר המאמרים שהגיעו לידינו לאחר הדפסת הספרים אליהם שייכים) יודפס אי"ה בספר המאמרים על נ"ך ומאחז"ל (במדור המילואים).

בס"ד. ש"פ במדבר, ב' סיון ה'תשכ"ו

הנחה בלתי מוגה

והי' מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר וגו'¹, וידועה הקושיא בזה² מה שקודם אומר והי' מספר, ואח"כ אומר אשר לא ימד ולא יספר והוא למעלה מענין המספר. ועוד צריכים להבין³ השייכות דוהי' מספר לזה שממשיך⁴ והי' במקום אשר יאמר לא עמי אתם יאמר בני א-ל חי, ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדיו וגו', דלכאורה אינו מובן קישור ענינים אלו. והנה פ' במדבר קוראים תמיד קודם חג השבועות⁵, ומוכרח לומר שהוא שייך לחג השבועות, דאע"פ אשר גם פ' נשא קוראים לפעמים קודם שבועות, הנה מ"מ אין זה בתמידות כי אם לפעמים, משא"כ פ' במדבר הנה בדרך כלל הוא קודם חג השבועות, אשר מזה מובן, דע"ד שמבואר בהנוגע לפ' נצבים שקוראים אותה תמיד קודם לראש השנה⁶, והוא שייך לענין ראש השנה⁶, הנה עד"ז יובן ג"כ ומכל שכן ביתר שאת וביתר עוז בפרשת במדבר שהוא שייך לחג השבועות, דמובן שעד"ז ג"כ ההפטרה דפ' במדבר שייכת ג"כ לשבועות ומתן תורה.

והענין הוא, דהנה כללות הענין דמתן תורה הוא מה שניתנה למטה דוקא, ודוקא כשיש למצרים ירדתם (ערות הארץ⁷) ויצר הרע יש ביניכם⁸, עד בכדי שצ"ל הענין דובנו בחרת⁹, כמו שמבאר אדמו"ר הזקן בתניא¹⁰ שזה קאי על הגוף, שנדמה בחומריותו לגופי אומות העולם, ולכן צ"ל הענין דובנו בחרת, אתה בחרתנו¹¹, ודוקא באופן זה, שהוא ענין דמספר והגבלה, ישנה נתינת התורה. וזהו ג"כ מספר גו' לא ימד ולא יספר. וזהו כי גדול יום יזרעאל, שהו"ע דזריעה, דהרי ענין הזריעה הוא לא בכדי שע"ז ישאר לו כמקודם, אלא שיתוסף לו כמה פעמים ככה, כלום אדם זורע סאה אלא שיתוסף לו כמה כורין¹² עד באופן שבאין ערוך, ועד"ז הוא בענין המצוות, דע"ז שמקיימים אותם כאן למטה מיתוסף באין ערוך, וכמבואר בתו"א¹³ ד"ה הבאים ישרש יעקב וגו'¹⁴, שזה קאי על ענין המצוות,

(7) ל' הכתוב – מקץ מב, ט. שם, יב. וראה קה"ר פ"א, ד בסופו.
 (8) שבת פח, סע"ב ואילך.
 (9) נוסח ברכת אהבת עולם.
 (10) פמ"ט (ע, רע"א).
 (11) נוסח תפלת העמידה דיו"ט וימים נוראים.
 (12) פסחים פז, ב.
 (13) שמות נג, ג ואילך.
 (14) ישעי' כז, ו.

(1) הושע ב, א (ריש הפטרת פ' במדבר).
 (2) ראה יומא כב, ב. וראה מאמרי אדה"ז תקס"ה ח"ב ע' תקפו. שם ע' א"מג. רד"ה זה תשמ"ג (סה"מ במדבר ח"א ע' נג). וש"נ.
 (3) ראה גם רד"ה זה תשמ"ג שבהערה הקודמת.
 (4) הושע שם, ב"ג.
 (5) ראה תוד"ה קללות – מגילה לא, סע"ב. רמב"ם הל' תפלה פ"ג ה"ב. טושו"ע או"ח סתכ"ח ס"ד.
 (6) ראה לקו"ת ר"פ נצבים (מד, א).

שצריכים להיות באופן של זריעה דוקא, דענין הזריעה כפשוטו צ"ל דוקא בארץ, ובארץ גופא צ"ל בפנים הארץ, באופן אשר העפר מכסה עליו, ואח"כ צ"ל הענין דרקבון הגרעין, שהו"ע הביטול, ודוקא עי"ז מתלבש בו כח הצומח, כח הא"ס, וניתוסף לו ביותר עד באין ערוך. ועד"ז במצוות שהם באופן של זריעה (כמ"ש¹⁵ זרעו לכם לצדקה קצרו, וכל המצוות קרויים בשם צדקה¹⁶), שקיומם הוא למטה דוקא, הנה עי"ז ניתוסף לו כו'. וזהו ג"כ ומלאו פני תבל תנובה¹⁴, דבתבל דוקא אפשר להיות הענין דתנובה, וכפירוש כ"ק אדמו"ר הצ"צ¹⁷ תנובה, וככל הפירושים בזה.

וזהו ענין יזרעאל, דשם א"ל הוא בחי' חסד¹⁸, שהוא המקור ושורש לכל המצוות, ועי"ז אומרים שענין המצוות צ"ל באופן של יזרע, ענין הזריעה כו', וזהו ענין המשכת בלי מספר, לא ימד ולא יספר, במספר גופא¹⁹, למטה דוקא, ומכיון אשר כן הוא למעלה, הנה מוכרח לומר אשר ככה צ"ל העבודה למטה, ועי"ז אומר ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדיו ושמו להם ראש אחד, דישראל הוא בחי' צבאות דז"א (כפי שמבאר כ"ק אדמו"ר הצ"צ²⁰ בלשון הקבלה), ויהודה הוא בחי' מלכות, דלכן הנה כל המלכים הם משבט יהודה דוקא, ועד"ז בעבודה דיהודה הו"ע הודאה, הפעם אודה²¹, שענין ההודאה הוא למטה מבחי' השכל, וגם למטה מבחי' מדות שעיקרם בבחי' חג"ת, ונה"י הוא למטה מהם, וכל שכן בחי' מלכות, ועי"ז הוא אומר ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדיו, שיהי' חיבור ז"א ומלכות, מ"ה וב"ן, דבני ישראל ענינם מ"ה, והודאה ענינה ב"ן. ובזה אומרים אשר לא רק שיהי' ונקבצו וגו' לרשות היחיד, וישארו ב' ענינים, שאז אפשר להיות ענין הפירוד, שזהו ענין חטא עץ הדעת, מקור כל העוונות והפשעים²², אלא צ"ל כמו שמסיים ושמו להם ראש אחד, שיהיו ענין אחד ממש, אחד באחד יגשו²³. וכמ"ש בקונטרס עץ החיים²⁴ בענין יחודא עילאה ויחודא תתאה, שצ"ל ב' הענינים ביחד (ולא מספיק זה בלי זה), ולא רק שיחודא תתאה מקבל מיחודא עילאה (והם ב' ענינים), אלא שיהיו ענין א' ממש, דהיינו כשהוא במדריגת יחודא תתאה, יהי' אז אצלו ההרגש דיחודא עילאה. ודוקא כשיש אצלו הביטול במציאות, אז אפשר להיות בביטול היש באמיתית, ובשעה שהוא שייך

15) הושע י, יב.

16) תו"א מקץ לח, ג. מב, ג. לקו"ת אמור לד, ב. שלח מג, ד. ועוד – נסמן בסה"מ בראשית ח"א ע' רכג הערה 33.

17) אוה"ת שמות ע' צח. (כרך ח) ע' ב'תתס. וראה גם תו"א שמות נד, א. ובכ"מ.

18) ראה זח"ג ל, ב. סה, א. ובכ"מ.

19) ראה מאמרי אדה"ז תק"ע ע' קה. אוה"ת תהלים (יהל אור) ע' תקעה. המשך תער"ב ח"א

ע' קסה. שם ע' קעד.

20) ראה אוה"ת פרשתנו (במדבר) ע' סד.

21) ויצא כט, לה. וראה תו"א ר"פ ויחי (מה, א ואילך). ובכ"מ.

22) ראה תו"א ס"פ משפטים. ד"ה באתי לגני תשי"א פ"ב (סה"מ מלוקט ח"א ע' ד). ועוד.

23) איוב מא, ח.

24) פ"ז ואילך.

לעובדין דחול, ועוד יותר בל"ט מלאכות, צריך להמשיך לשם הענין דיחודא עילאה, ועיי"ז פועלים למעלה המשכת בלי מספר דלא ימד ולא יספר, בענין המספר.

והנה בענין הספירות ישנם ד' פירושים, וכמבואר בארוכה במאמר ש"פ שקלים²⁵ ובאוה"ת פ' חיי שרה²⁶, אמנם לכל הפירושים הם ענין של הגבלה, עשר ולא תשע ולא אחד עשר²⁷, ובזה צריכים להמשיך לא ימד ולא יספר, למעלה מהגבלות, כי גדול יום יזרעאל, שיהי' לילה כיום יאיר²⁸, אשר גם לילה יהי' יום, וכפי שמבאר אדמו"ר הזקן בלקו"ת²⁹ בהנוגע לשבת ושבועות דלילה כיום יאיר, ולכן נוהגים להיות נעורין בליל שבועות, מצד לילה כיום יאיר כו', כי בשבת לא כתיב ויהי ערב ויהי בוקר (כבשאר ימים) אלא כתיב³⁰ ג"פ יום [ונכו"כ הגמרא³¹ לומדת את דין שלוש סעודות ממ"ש³² ג' פעמים היום, והרי סעודה אחת היא בערב, ואעפ"כ נקראת היום³³], דאז האורה מאיר גם בלילה, כמארז"ל³⁴ דל"ו שעות שמשה אותה האורה, ולילה הי' כיום, דענין יום בפשטות הו"ע האור כמ"ש (בתחילת תורה שבכתב)³⁵ ויקרא אלקים לאור יום, דיום הוא בחי' אור, ועד"ז ג"כ בשבועות ממשיכים מלא ימד ולא יספר במספר, לילה כיום יאיר. וזהו ענין כי גדול יום, שענינו אתהפכא חשוכא לנהורא.

וזהו והי' במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני א-ל חי, דהיינו במקום, באותו מקום גופא אשר יאמר לא עמי אתם, ממשיכים שם בחי' בני א-ל חי, כמבואר בגמרא מסכת יומא³⁶ באותו פרק ובאותו אשה, הנה באותו מקום גופא שיאמר להם לא עמי אתם, פועלים לא ימד כו' יאמר להם בני א-ל חי, ע"ד הענין דתשובה אשר פועל דזדונות נעשים כזכיות³⁷, לילה כיום יאיר, אשר בחושך ישנם ב' דיעות³⁸, אם הוא העדר האור, או מציאות חושך המנגד ומסתיר לקדושה, שהו"ע וימש חושך³⁹, שהוא מציאות המסתיר ומעלים ומנגד לאור, עד זדונות, יודע את רבונו ומכוון למרוד בו⁴⁰, ובזה פועלים אשר גם זדונות נעשים לו כזכיות, לילה

(25) ד"ה כי תשא (סה"מ ד' פרשיות ח"א ע' עה ואילך).
 (26) קו, ב ואילך. וראה גם שאר מקומות שנשמנו בסה"מ ד' פרשיות שם.
 (27) ספר יצירה פ"א מ"ד.
 (28) ל' הכתוב – תהלים קלט, יב.
 (29) פרשתנו ח, א.
 (30) בראשית ב, ב-ג.
 (31) שבת קיז, סע"ב.
 (32) בשלח טז, כה.
 (33) ראה לקו"ת שם בהשמטה (נדפס בהוספות יח, א).
 (34) ירושלמי ברכות פ"ח ה"ה. ב"ר פי"א, ב.
 פי"ב, ו.
 (35) בראשית א, ה.
 (36) פו, א.
 (37) יומא שם, ב.
 (38) ראה הערת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א (ב) בסה"מ תש"ח ע' 239. וש"נ.
 (39) בא י, כא.
 (40) ל' חז"ל – תו"כ ופרש"י בחוקותי כו, יד. פרש"י נח י, ט. לך לך יג, יג.

כיום יאיר. וזהו כללות הענין דשבועות ומתן תורה, להמשיך התורה שהיא למעלה ממדידה והגבלות למטה דוקא, למצרים ירדתם ויצר הרע יש ביניכם.

ובזה יובן הטעם שקוראים הפטרה זו קודם שבועות דוקא, אף שלכאורה מכיון שמדבר בענין התשובה, הנה הוא שייך לשבעה דנחמתא, כי זהו ההכנה לחודש תשרי, ע"י ענין התשובה, אמנם לפי מה שנתבאר לעיל מובן, כי הוא הכנה למתן תורה שהוא למטה דוקא, להמשיך הלא ימד ולא יספר במספר גופא, לילה כיום יאיר, זדונות נעשים לו כזכיות.

ואין זה סותר למה שמבואר⁴¹ הנפקא מינה בין חודש תשרי לניסן, שתשרי הוא עבודה דבעלי תשובה, מלמטה למעלה, וניסן הוא עבודת הצדיקים, מלמעלה למטה, ומכיון אשר שבועות אין לו יום מיוחד בחודש אלא הוא בא בהמשך לפסח כשגומרים לספור מ"ט יום⁴², הרי זה שייך לחודש ניסן שהוא מלמעלה למטה ולא ענין התשובה. והענין הוא, דהרי גם בעבודת הצדיקים יש ענין התשובה, וכמבואר במאמרי חג הפסח⁴³ אשר יש מצה עשירה⁴⁴, ובפסח יוצאים דוקא ע"י לחם עוני⁴⁵, שהו"ע דאתכפיא, ולכן אומרים⁴⁶ הא לחמא עניא כו' בארעא דמצרים, דהיינו שגם עכשיו הוא במצרים, ענין דאתכפיא, והיציאה ממצרים הוא צ"ל באופן דכי ברח העם⁴⁷ דוקא, כמ"ש בארוכה ומרומז בתניא⁴⁸ שזהו עבודת התשובה, ועד"ז יש ג"כ הענין דספירת העומר, לעשות ולברר הז' מדות, ומביאין קרבן העומר משעורים, מאכל בהמה⁴⁹, דצריכים לפעול שיהי' חיטים, מאכל אדם, וכמו"כ הו"ע מנחת סוטה שהוא בשעורים, וכמ"ש בזהר⁵⁰ השייכות בין ספירת העומר שבעה שבועות לוספירה⁵¹ לה שבעת ימי טהרה, אשר מזה צריכים לפעול שיהי' תספרו חמישים יום⁵², ענין התשובה, אלא שזהו תשובה ע"ד בצדיקים, דגם בצדיקים גופא יש ענין התשובה, אסורה מכאן להתקרב לשם⁵³ (וכמבואר בהשיחה דאחרון של פסח של כ"ק מו"ח אדמו"ר⁵⁴), ועתיד משיח לאתבא צדיקיא בתיובתא⁵⁵, דזהו תשובה של

(48) ספלא"א.

(49) ראה סוטה יד, א (במשנה). פסחים ג, סע"ב. ובכ"מ.

(50) ח"ג צז, סע"א-ב (ברע"מ). וראה ד"ה להבין ענין ספירת העומר תשמ"ז (סה"מ ימי הספירה ע' נב). וש"נ.

(51) מצורע טו, כח.

(52) אמור כג, טז.

(53) ל' רש"י עה"פ שמות ג, ג.

(54) ראה גם לקו"ד ח"א קלח, ב. סה"ש תש"ב ע' 47. סה"מ תש"ה ע' 2. ובכ"מ.

(55) ראה לקו"ת ר"ה נח, ד. האזינו עה, סע"ב.

(41) ראה אוה"ת בא ע' רסא. סה"מ תרל"ו ח"ב ע' שס. תרנ"ב ס"ע ג. ד"ה החודש דש"פ צו שנה זו (סה"מ ד' פרשיות ח"ב ע' קפח). ובכ"מ.

(42) ראה ר"ה ו, ב.

(43) ד"ה והניף ידו על הנהר (סה"מ פסח ח"ב ע' קנד ואילך). וראה בהנסמן שם הערה 21.

(44) ראה גם לקו"ש חט"ז ע' 124 ואילך (משיחות אחש"פ וש"פ שמיני שנה זו), ובהנסמן שם הערה 24.

(45) ל' הכתוב – פ' ראה טז, ג.

(46) בהגש"פ.

(47) בשלח יד, ה.

צדיקים (דאָס איז אַ תשובה פון צדיקים). וזהו ההכנה למתן תורה, וכמבואר בר"ן⁵⁶ דענין ספירת העומר הוא ההשתוקקות של ישראל לקבלת התורה, שהם הרגישו שחסר להם (זיי האָבן געפילט אַז עס פעלט זיי) ענין התורה, ולכן ספרו כל יום וזה הי' ההכנה למתן תורה.

וזהו ענין ההמשכה בלי מספר במספר גופא, וזה פועלים ע"י ונקבצו בני יהודה ובני ישראל כו' עד ראש אחד, ע"י העבודה שלמטה באופן כזה, ובמקום אשר יאמר עמי אתם יאמר בני א-ל חי⁵⁷.

56) פסחים בסופה.
57) חסר הסיום. המו"ל.

שמע"צ צב, ב. שה"ש מה, א. נ, סע"ב. מאמרי
אדה"ז תקס"ב ח"ב ע' תקלד. ועוד. וראה זח"ג
קנג, ב. לקו"ד ח"א קמו, א ואילך.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

החייל בצבאות ה'

יצחק מאיר שי' מיכאלשוילי

שיגדל להיות חסיד, ירא שמים ולמדן

ויזכה להפיץ את בשורת הגאולה והגואל

מתוך בריאות נכונה ועשירות מופלגה

בטוב הנראה והנגלה

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

החיילת בצבאות ה'

שטערנא תחי' גרנובטר

לרגל לידתה, כ"ב אייר, שנת הקהל,

הי' תהא שנת עצמות ומהות

שתגדל לתורה ולחופה ולמעשים טובים

ולזכות אחי'

החייל בצבאות ה'

לוי יצחק שי' גרנובטר

שיגדל להיות חסיד, ירא שמים ולמדן

ויזכו להפיץ את בשורת הגאולה והגואל

מתוך בריאות נכונה ועשירות מופלגה

בטוב הנראה והנגלה

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

חיילי בית דוד

תלמידי התמימים השוהים

ב-770 – בית חיינו – בית משיח

להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם

מתוך הרחבה ומנוחת הנפש

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ובפרט בהענין הכי עיקרי שהזמן גרמא

בקבלת פני משיח צדקנו –

כ"ק אדמו"ר שליט"א

יחד עם כל בני ישראל שליט"א בכל מושבותיהם

תיכף ומי"ד ממ"ש, נאוו!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר

יה"ר שיראה רוב נחת מתלמידיו,
חסידיו ושלוחיו ומכלל ישראל
ותיכף ומי"ד ממ"ש נראה בעיני בשר
בקיום נבואתו העיקרית – בשורת הגאולה –
"לא לתר לגאולה" ו"הנה זה משיח בא"
ובעגלא דידן יתגלה לעין כל
ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'
ויבנה ביהמ"ק במקומו ויקבץ נדחי ישראל
בגאולה האמיתית והשלימה
נאו מי"ד ממ"ש ממש!